

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura współczesna (1939-89) - ćwiczenia - poezja (Ćw. audytorjne), PG_00141407						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Historii Literatury Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marcin Całbecki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		34.0	50
Cel przedmiotu	Studujący znają autorów i dzieła współczesnej literatury polskiej 1939-1989, potrafią umiejscowić tę wiedzę w porządku procesów historycznych i mają spójny obraz omawianej epoki literackiej. Dysponują też podstawową wiedzą na temat badań naukowych poświęconych tej dziedzinie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu literaturoznawstwa z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych dostępnych we wszystkich mediach.	<p>potrafi analizować dzieła poetyckie lat 1939-1989.</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznawać związki i zależności pomiędzy dziełami poetyckimi okresu. • potrafi wkomponować analizowane dzieło poetyckie w szerszy kontekst prądu literackiego typowego dla epoki. • umie samodzielnie przedstawić interpretację utworu poetyckie epoki, która będzie bazowała na wiedzy z historii literatury danego okresu. • potrafi łączyć wiedzę na temat literatury polskiej 1939-1989 z europejskim i światowym dziedzictwem kulturowym tych lat. 	<p>[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</p> <p>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport</p> <p>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</p> <p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	[FPL3_W04] Ma rozszerzoną wiedzę o współczesnym życiu literackim i kulturalnym.	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu poezji polskiej lat 1939-1989 w procesie historycznoliterackim i w procesie kształtowania kultury • zna kluczowe dla epoki prądy literackie i potrafi przyporządkować im dzieła poetyckie okresu • zna odpowiedni kontekst europejski i światowy oraz związki z innymi dziedzinami nauk humanistycznych umożliwiające kompetentną interpretację polskich dzieł poetyckie tego okresu 	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> <p>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</p> <p>[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport</p> <p>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</p>
	[FPL3_U06] Potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego w zakresie literaturoznawstwa.	<ul style="list-style-type: none"> • zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy na temat współczesnej poezji polskiej 1939-1989 	<p>[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</p> <p>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport</p> <p>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</p> <p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	[FPL3_W02] Ma rozszerzoną wiedzę z historii literatury polskiej i powszechnej.	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu poezji polskiej lat 1939-1989 w procesie historycznoliterackim i w procesie kształtowania kultury • zna kluczowe dla epoki prądy literackie i potrafi przyporządkować im dzieła poetyckie okresu • zna odpowiedni kontekst europejski i światowy oraz związki z innymi dziedzinami nauk humanistycznych umożliwiające kompetentną interpretację polskich dzieł poetyckie tego okresu • zna biografie najważniejszych twórców epoki i potrafią ją powiązać z wykładnią stosownych dzieł poetyckich okresu 	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> <p>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</p> <p>[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport</p> <p>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</p>
	[FPL3_W01] Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu literatu-roznawstwa w systemie nauk oraz o jego specyficie przedmiotowej i metodologicznej.	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu poezji polskiej lat 1939-1989 w procesie historycznoliterackim i w procesie kształtowania kultury • zna kluczowe dla epoki prądy literackie i potrafi przyporządkować im dzieła poetyckie okresu • zna odpowiedni kontekst europejski i światowy oraz związki z innymi dziedzinami nauk humanistycznych umożliwiające kompetentną interpretację polskich dzieł poetyckie tego okresu • zna biografie najważniejszych twórców epoki i potrafią ją powiązać z wykładnią stosownych dzieł poetyckich okresu 	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> <p>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</p> <p>[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport</p> <p>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</p>

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_U03] Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa.	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi analizować dzieła poetyckie lat 1939-1989 • potrafi rozpoznawać związki i zależności pomiędzy dziełami poetyckimi okresu • potrafi wkomponować analizowane dzieło poetyckie w szerszy kontekst prądu literackiego typowego dla epoki • umie samodzielnie przedstawić interpretację utworu poetyckie epoki, która będzie bazowała na wiedzy z historii literatury danego okresu • potrafi łączyć wiedzę na temat literatury polskiej 1939-1989 z europejskim i światowym dziedzictwem kulturowym tych lat • jest w stanie przygotować spójną i logiczną wypowiedź ustną i pisemną, w której dokonana zostanie problematyzacja zagadnień historycznoliterackich związanych z współczesną poezją polską lat 1939-1989 	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_K01] Efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze literaturoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	<ul style="list-style-type: none"> • jest otwarty na nowe idee i gotów do przeformułowania swojego stanowiska • samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze związane ze współczesną poezją polską 1939-1989 • ma świadomość znaczenia współczesnej poezji polskiej dla kształtowania się więzi społecznych • ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego wpisanego we współczesną poezję polską 1939-1989 oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie • rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i zachęcania innych do kontaktów z kulturą 	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Semestr 5: (poezja) wnikliwa analiza najważniejszych utworów poetyckich lat 1939-1989. Zapoznanie się z biografią wiodących liryków epoki. Interpretacja utworów lirycznych uwzględniająca kontekst europejski i światowy. Rozpoznawanie modeli liryki współczesnej. Prezentacja najważniejszych nurtów lirycznych lat 1939-1989.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza z zakresu poetyki za szczególnym uwzględnieniem genologii (chyba, że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej). W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test	51.0%	50.0%
	praca pisemna	51.0%	25.0%
	wypowiedź ustna	51.0%	25.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Każdorazowo, na początku semestru prowadzący wybiera listę lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.</p> <p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</p> <p>Baczyński K. K., Wybór poezji, oprac. J. Święch, Wrocław 1998, Barańczak S., 159 wierszy. 1968-1980, Kraków 1990 (Dziennik poranny, Tryptyk z betonu, zmęczenia i śniegu), Białoszewski M., Utwory zebrane, t. 1-9, Warszawa 1987-2000 (Obroty rzeczy, Odczepić się), Grochowiak S., Wybór poezji, oprac. J. Łukasiewicz, Wrocław 2000, (Menuet z pogrzebaczem), Herbert Z., Poezje, Warszawa 1998 (Struna światła, Studium przedmiotu, Pan Cogito), Miłosz Cz., Wiersze, t. 1-4. Dzieła zebrane, Kraków 2001-2004 (Ocalenie, Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada), Nowak T., Psalmy, Kraków 1994, Przyboś J., Sytuacje liryczne, oprac. E. Balcerzan, Wrocław 1989 (Narzędzie ze światła), Różewicz T., Poezje, t. 1-2, Wrocław 2005-2006 (Niepokój, Na powierzchni poematu i w środku), Szymborska W., Wiersze wybrane. Wybór i układ autorki, Kraków 2001 (Wielka liczba, Ludzie na moście), Świetlicki M., Zimne kraje, Kraków 1989, Twardowski J., Rwane prosto z krzaka. Wybór wierszy dokonany przez autora, Warszawa 1996, Wat A., Wybór wierszy, oprac. A. Dziadek, Wrocław 2008 (Wiersze śródziemnomorskie), Wierzyński K., Wybór poezji, oprac. K. Dybciak, Wrocław 1991 (Kufier na plecach Sen mara), Wojacek R., Utwory zebrane, oprac. B. Kierc, Wrocław 1976 (Nie skończona krucjata), Woroszyński W., Śmierci nie ma. Poezje 1945-1948. Zagłada gatunków, Warszawa 1970, Zagajewski A., Dzikie czereśnie. Wybór wierszy, Kraków 1992 (Jechać do Lwowa).</p> <p>Burkot S., Literatura polska w latach 1939-1999, Warszawa 2002, Drewnowski T., Literatura polska 1944-1989. Próba scalenia: obiegi, wzorce, style, Warszawa 1997, Matuszewski R., Literatura polska 1939-1991, Warszawa 1997, Klimaszewski B., Nowakowska E. R., Wyskiel W., Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939-1980, Poznań 1992, Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, t. 1-2, Warszawa 2000, Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i In., Wrocław 1992, Słownik realizmu socjalistycznego, red. Z. Łapiński, W. Tomasiak, Kraków 2004, Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik bibliograficzny, zespół pod red. J. Czachowskiej, A. Szałagan, t. 1-10, Warszawa 1994-2007.</p> <p>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Danilewicz-Zielińska M., Szkice o literaturze emigracyjnej 1939-1989, wyd. II, Wrocław 1995, Czapliński P., Śliwiński P., Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji, Kraków 1999, Nycz R., Sylwy współczesne, Kraków 1996.</p>
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Balcerzan E., Przygody człowieka książkowego, Barańczak S., Uciekinier z utopii. O poezji Zbigniewa Herberta, Londyn 1984, Czytanie Herberta, red. P. Czaplinski, P. Śliwiński, E. Wiegandt, Poznań 1995,</p> <p>Fiut A., Moment wieczny. Poezja Czesława Miłosza, Paryż 1987, Jarzębski J., W Polsce czyli wszędzie, Warszawa 1992, Janion M., Płacz generała. Eseje o wojnie, Warszawa 1998, Kwiatkowski J., Klucze do wyobraźni, Kraków 1973, Kwiatkowski J., Magia poezji. O poetach polskich XX wieku, Kraków 1995,</p> <p>Majchrowski Z., Poezja jak otwarta rana. Czytając Różewicza, Warszawa 1993,</p> <p>Nyczek T., Powiedz tylko słowo. Szkice literackie wokół pokolenia 68, Londyn 1985,</p> <p>Poznanawanie Miłosza. Studia i szkice o twórczości poety, red. J. Kwiatkowski, Kraków 1985,</p> <p>Radość czytania Szymborskiej, red. S. Balbus, Kraków 1996,</p> <p>Sporne postaci polskiej literatury współczesnej, red. A. Brodzka, Warszawa 1994,</p> <p>Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenia, red. A. Brodzka, Warszawa 1995,</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ul style="list-style-type: none"> - poezja okresu wojny i okupacji (K. K. Baczyński, poeci SiNu) - poezja socrealizmu - poezja lingwistyczna (M. Białoszewski) - wobec tradycji (Z. Herbert) - turpizm (S. Grochowiak) - twórczość Noblistów (Cz. Miłosz, W. Szymborska) - subtelne znaki istnienia (H. Poświatowska) - Nowa Fala w poezji (A. Zagajewski, R. Krynicki, J. Kornhauser) - kaskaderzy literatury (A. Bursa, R. Wojacek, E. Stachura) - wobec wiary (J. Twardowski) 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.